

Ministerieel besluit tot voorlopige opheffing van de bescherming als monument van Hoeve Fouyn in Hoegaarden

Rechtsgronden

Dit besluit is gebaseerd op:

- het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, artikel 6.2.1, 3°;
- het besluit van de Vlaamse Regering van 25 juli 2014 tot delegatie van beslissingsbevoegdheden aan de leden van de Vlaamse Regering, artikel 6, 1°;
- het besluit van de Vlaamse Regering van 2 oktober 2019 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, artikel 8, §1, 2°.

Procedurestappen en vormvereisten

Dit besluit kwam tot stand volgens de procedurestappen en de vormvereisten, beschreven in het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, artikel 6.2.3 tot en met 6.2.5;

De volgende procedurestappen en vormvereisten zijn vervuld:

- de opheffing van de bescherming als monument werd onderzocht;
- de bevindingen van het onderzoek zijn opgenomen in een opheffingsdossier;
- advies over de opheffing van de bescherming van het onroerend goed werd gevraagd aan de Vlaamse Commissie Onroerend Erfgoed op 25 augustus 2023;
- de behandeling van het advies is opgenomen als bijlage bij dit besluit.

Motivering

Hoeve Fouyn werd beschermd als monument bij koninklijk besluit van 25 maart 1975. Dit besluit werd gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 9 september 1975.

Het beschermingsdossier beschrijft Hoeve Fouyn als een U-vormige hoeve met geplaveid erf en gebouwen uit de 18de en 19de eeuw.

Verregaand verval van Hoeve Fouyn in de jaren 1990 leidde tot een ingrijpende historiserende verbouwing en gedeeltelijke reconstructie in 2000-2006. Hierdoor zijn de resterende erfgoedwaarden (architecturale en historische waarde) ontoereikend voor bescherming. Hoeve Fouyn is vandaag zo goed als een nieuwbouw.

Artikel 6.2.1, 3° van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 staat de gehele of gedeeltelijke wijziging of opheffing van een bescherming omwille van het algemeen belang toe. De parlementaire voorbereiding stelt daarbij het volgende: "door een wijzigende context kan het algemeen belang immers geëvolueerd zijn ten opzichte van

het algemeen belang ten tijde van de bescherming”.

In functie van een algemene evaluatie van het beschermde bestand in Vlaanderen die als doelstelling heeft om een dynamische selectie van de essentiële en representatieve getuigen van het leven in Vlaanderen te vrijwaren, wordt het beschermde erfgoed getoetst aan de hedendaagse inzichten inzake erfgoedwaarde.

De evaluatie van het beschermde bestand in Vlaanderen is gebaseerd op:

- de erfgoedwaarde zoals vermeld in het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013, artikel 2.1, 26°: de archeologische, architecturale, artistieke, culturele, esthetische, historische, industrieel-archeologische, technische, ruimtelijk-structurerende, sociale, stedenbouwkundige, volkskundige of wetenschappelijke waarde waaraan onroerende goederen [en de cultuurgooderen die er integrerend deel van uitmaken] hun huidige of toekomstige maatschappelijke betekenis ontleen;
- de vijf selectiecriteria die gehanteerd worden in functie van bescherming en die het afwegingskader vormen om het onroerend erfgoed te waarderen:
 - 1° zeldzaamheid: geeft aan in hoeverre het onroerend goed uitzonderlijk voorkomt in relatie met de geografische context, de historische context, de typologie of het oeuvre;
 - 2° herkenbaarheid: geeft aan in hoeverre het onroerend goed een goed herkenbare uitdrukking is van zijn oorspronkelijke functie, uitzicht of vormgeving, of van een belangrijke fase in de latere ontwikkeling daarvan;
 - 3° representativiteit: geeft aan in hoeverre het onroerend goed typerend is voor een geografische of historische context of een welbepaalde typologie of een bepaald oeuvre;
 - 4° ensemble: geeft aan in hoeverre het onroerend goed een sterke samenhang vertoont tussen de verschillende elementen;
 - 5° context: geeft aan in hoeverre er tussen het onroerend goed en zijn directe of ruimere omgeving een sterke relatie is op landschappelijk, stedenbouwkundig of esthetisch vlak.

De evaluatie van de erfgoedwaarden van Hoeve Fouyn in Hoegaarden op basis van de erfgoedwaarden en huidige criteria voor bescherming is als volgt:

- 1° en 2° zeldzaamheid en representativiteit: hoeven en boerenwoningen met elementen uit de 18de eeuw zijn geen zeldzaamheid binnen de bewaarde agrarische architectuur in Vlaanderen. Binnen het bestand van 112 beschermde boerenwoningen met 18de-eeuwse elementen in Vlaams-Brabant is Hoeve Fouyn geen uitgesproken zeldzaam of representatief voorbeeld;
- 3° herkenbaarheid: de materiële authenticiteit (architecturale en historische waarde) ging voor een groot deel verloren door de harde restauratie die gepaard ging met gedeeltelijke reconstructie begin jaren 2000 na jarenlange verwaarlozing. Vandaag is nog moeilijk afleesbaar of herkenbaar welke elementen authentiek zijn en welke historiserende toevoegingen;
- 4° ensemble: de verschillende onderdelen van de hoeve hebben hun oorspronkelijke volumes en inplanting behouden. Het interieur bezit echter na de verbouwingen nog weinig erfgoedwaarde. Het ensemble van exterieur en interieur is bijgevolg verloren gegaan (architecturale en historische waarde). Enkel de gebouwen onderling vormen nog enigszins een ensemble;
- 5° context: de context van Hoeve Fouyn is sinds de bescherming ongewijzigd gebleven.

Het verlies aan herkenbaarheid, representativiteit en aantasting van het ensemble, omwille van de fragmentaire bewaringstoestand, hebben de erfgoedwaarden (historische en architecturale waarde) van de hoeve sterk aangetast. De hedendaagse inzichten inzake erfgoedwaarde hebben geleid tot een gewijzigde context waarin de erfgoedwaarden onvoldoende zijn voor een bescherming van Hoeve Fouyn in Hoegaarden als monument. De vrijwaring van de erfgoedwaarden middels een bescherming als monument is niet langer vereist omwille van het algemeen belang.

De bescherming van Hoeve Fouyn in Hoegaarden als monument wordt opgeheven omwille van het algemeen belang.

DE VLAAMSE MINISTER VAN FINANCIËN EN BEGROTING,
WONEN EN ONROEREND ERFGOED BESLUIT:

Artikel 1. Het koninklijk besluit van 25 maart 1975 tot bescherming als monument van Hoeve Fouyn, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 9 september 1975, wordt voorlopig geheel opgeheven.

Art. 2. Het beschermde goed Hoeve Fouyn, Hauthem 42, Hoegaarden, waarvan de bescherming voorlopig wordt opgeheven, bevindt zich op de percelen met de volgende kadastrale gegevens: Hoegaarden, 1ste afdeling, sectie B, perceelnummers 519F (deel) en 519G (deel).

Het plan met de aflijning en de plaats van de aanplakking van het bericht over het openbaar onderzoek is opgenomen als bijlage bij dit besluit.

De fotoregistratie van de fysieke toestand van het beschermde onroerend goed waarvan de bescherming voorlopig wordt opgeheven, wordt als bijlage bij dit besluit gevoegd.

Brussel, 22/11/23

De Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed,

Getekend door: Matthias Diependaele (Sig)
Getekend op: 2023-11-22 16:02:16 +01:00
Reden: Ik keur dit document goed

Matthias DIEPENDAELE